U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **I. K.,** proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu vznesené žalobcem v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Azs 108/2017,

takto:

Soudci 6. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Azs 108/2017.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2017, č. j. CPR-19497-7/ČJ-2016-930310-V240, jímž bylo částečně změněno a ve zbylé části potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství Policie Moravskoslezského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Frýdek – Místek, ze dne 15. 7. 2016, č. j. KRPT-134629-19/ČJ-2016-070022-SV, jímž bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 18 měsíců. Žalovaná citované rozhodnutí změnila v části týkající se doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, tak, že délka této doby činí 6 měsíců. Krajský soud žalobu stěžovatele usnesením ze dne 15. 3. 2017, č. j. 18 A 6/2017 – 17, podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), pro její opožděnost odmítl. Proti tomuto usnesení krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost.

V podání doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 18. 4. 2017 žalobce včas v souladu s § 8 odst. 5 s. ř. s. uplatnil námitku podjatosti všech soudců Nejvyššího správního soudu. Uvedl, že je spolu s ostatními členy své rodiny od roku 2009 žadatelem o

mezinárodní ochranu, ale jejich kasačním stížnostem nebylo Nejvyšším správním soudem vyhověno (naposledy v roce 2015), a to *„v důsledku nacionální nesnášenlivosti“*.

Soudci ve věci rozhodující JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek k vznesené námitce podjatosti uvedli, že nemají žádný vztah k projednávané věci a jejím účastníkům, pro který by byl důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve předesílá, že je-li účastníkem řízení vznesena námitka podjatosti všech soudců určitého soudu, a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, rozhodne soud v souladu se zásadou hospodárnosti řízení o důvodech vyloučení jen těchto soudců. Až v případě, že by byl shledán důvod pro vyloučení u soudců, kterým je věc podle rozvrhu práce přidělena, je účelné posoudit důvody vyloučení i ve vztahu k ostatním soudcům (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 – 34). Z uvedeného důvodu tedy Nejvyšší správní soud nejprve rozhodoval o tom, zda jsou vyloučeni soudci 6. senátu Nejvyššího správního soudu, tedy JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek. Teprve byla-li by námitka shledána důvodnou a byli-li by tito soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, přistoupil by Nejvyšší správní soud „v druhé fázi“ ke zkoumání podjatosti ostatních soudců Nejvyššího správního soudu.

Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitka musí být uplatněna do jednoho týdne ode dne, kdy se osoba o podjatosti dozvěděla; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup zcela výjimečný.

Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl taktéž i soudce, jenž by získal o věci poznatky jiným způsobem

než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům či k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V nastalém případě stěžovatel namítá *„nacionální nesnášenlivost“* soudců Nejvyššího správního soudu, kterou dovozuje z jejich předchozí rozhodovací činnosti.

Jde-li o důvody uvedené v druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s. (tj. vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení), smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem *„předchozí soudní řízení“* vykládat tak, že tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce. O takový případ však evidentně nejde.

Námitka podjatosti je podána s ohledem na předchozí rozhodovací činnost soudců Nejvyššího správního soudu o kasačních stížnostech stěžovatele a členů jeho rodiny. Zde je třeba opětovně poukázat na znění § 8 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo *v jeho rozhodování v jiných věcech*. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí. Tvrzení stěžovatele o *„nacionální nesnášenlivosti“* soudců Nejvyššího správního soudu vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako nedůvodné. Obecné a nepodložené domněnky stěžovatele ovšem nemohou být důvodem pro vyloučení soudců pro podjatost. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti vůči soudcům 6. senátu Nejvyššího správního soudu, jimiž jsou JUDr. Petr Průcha, Mgr. Jana Brothánková a JUDr. Tomáš Langášek, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 27. dubna 2017

JUDr. Lenka
Matyášová
předsedkyně senátu